

UMEÅ UNIVERSITET

Yttrande över betänkande av utredningen Ett modernare konsumentskydd vid distansavtal, SOU 2025:34

Den samhällsvetenskapliga fakulteten vid Umeå universitet har getts möjlighet att bereda Umeå universitets yttrande över betänkande av utredningen Ett modernare konsumentskydd vid distansavtal, SOU 2025:34. Yttrandet är utarbetat av Ann-Sofie Henriksson och Annina H Persson vid den Juridiska institutionen.

Sammanfattning

Umeå universitet ställer sig positiv till utredningens förslag till de föreslagna ändringarna. Det är mycket angeläget att konsumenter åtnjuter ett starkt skydd särskilt vid finansiella distansavtal.

Dock ställer sig universitetet något kritiskt till utformningen det tredje kapitlet i lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler. Kapitlet har getts en svårbegriplig systematik med korshänvisningar som gör det både svåröverskådlig och svårt att tillämpa. Det bör i sammanhanget särskilt beaktas att denna form av lagstiftning ofta ska läsas och förstås av andra än jurister. Det går också att befara att en gränsdragningsproblematik kan komma att uppstå vid tillämpningen av några av bestämmelserna, något som kan inbjuda till att lagen enkelt kan kringgåas med följd att rättsläget blir oklart och oförutsägbart.

Synpunkter på förslagen i utredningen:

Tillämpningsområdet / förhållandet till annan sektorspecifik lagstiftning

I 3 kap. 1 § 2 stycket har undantaget för avtal utanför affärslokaler mellan näringsidkare och konsument om finansiella tjänster som omfattas av konsumentkreditlagens bestämmelser tagits bort (s. 183 f.). Den informationen ska i stället utläsas av 4 § stycke 3, 12 och 17 §§. Institutionens uppfattning är att den informationen av tydlighetsskäl explicit bör framgå även direkt av nämnda stycke.

Vad särskilt gäller 4 § st. 3 samt 12 § blir det svårt att utläsa enligt vilken lag förklaringskyldighet föreligger eller om den inte finns. Förslaget förutsätter både att annan lag hittas och att den har sin grund i unionsrätten.

Innehållet i 17 § borde placeras i en av de inledande bestämmelserna under rubriken "Tillämpningsområdet".

Skriftlighetskrav vid distansavtal som ingås per telefon

Vad avser skriftlighetskrav vid distansavtal som ingås per telefon uppges att näringsidkaren ska bekräfta sitt anbud i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är läsbar för konsumenten. Därefter ska ingås avtal om konsumenten efter samtalet

UMEÅ UNIVERSITET

accepterar näringsidkarens anbud. Om konsumenten inte accepterar anbudet uppges att avtalet blir ogiltigt. (s. 142) Institutionen ställer sig frågande till hur ett avtal kan bli ogiltigt utan att överhuvudtaget ha ingåtts.

Beslut i ärendet har fattats av professor Ruth Mannelqvist, den Samhällsvetenskapliga fakultetens dekan, efter föredragning av fakultetssamordnare Åsa P Isaksson.

För den Samhällsvetenskapliga fakulteten

Ruth Mannelqvist
Dekan

Åsa P Isaksson